

REKENKAMER WESTLAND

Jaarverslag 2023

Rekenkamer Westland

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Samenstelling Rekenkamer	3
3	Instrument van en voor de gemeenteraad	3
4	Activiteiten 2023	4
4.1	Opvolgonderzoek Gebruik geheimhoudingsbepalingen	4
4.2	Onderzoek Kaderstellende rol gemeenteraad	5
4.3	Opvolgonderzoek inzichtelijkheid begrotings- en verantwoordingsstukken.....	5
4.4	Onderzoek Sociaal Beleidskader	5
4.5	Rooster van aftreden	6
5	Financieel overzicht	7

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Rekenkamer Westland, voorheen de Rekenkamercommissie, vastgesteld door de Rekenkamer op 2 april 2024. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 4) is de Rekenkamer verplicht een jaarverslag uit te brengen.

Leeswijzer

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de Rekenkamer Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de Rekenkamer en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de Rekenkamer in 2023 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2 Samenstelling Rekenkamer

De Rekenkamer bestond in 2023 uit:

Voorzitter	dhr. dr. mr. N. (Nils) Nijdam
Externe leden	dhr. A.W. (André) Timmerman dhr. drs. R.P. Zevenbergen (tot 10-10-23)
Interne leden	dhr. mr. P.J.L.J. (Peter) Duijsens dhr. N.J.M. (Nico) de Gier
Secretaris	dhr. drs. ing. C.L. (Kees) de Weerdt MPC

3 Instrument van en voor de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. Per 31 januari 2024 is de Gemeentewet gewijzigd en is een rekenkamer verplicht voor elke gemeente. Daarom is op 13 september 2023 de Verordening op de rekenkamer Westland vastgesteld, waarmee de omzetting van de RKC Westland naar de Rekenkamer Westland een feit was.

De Rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De Rekenkamer formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een ambtelijk wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van B&W en maakt tot slot een nawoord van de Rekenkamer hierop. Het is aan de raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek. De Rekenkamer levert bij elk onderzoek een concept raadsbesluit waarin de aanbevelingen zijn opgenomen.

De Rekenkamer is een 'instrument' van en voor de gemeenteraad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taken.

Door de onafhankelijke positie van de Rekenkamer heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeksinstrumenten van de raad, zoals het onderzoeksrecht van de raad, het reguliere accountantsonderzoek, (ambtelijke) evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst. Het is voor de Rekenkamer een permanent aandachtspunt om samen met de raad te bewaken dat de onderzoeken in het teken staan van leren en dat de condities daarvoor aanwezig zijn. In dat kader ziet de Rekenkamer zich dus **niet** als een afrekenkamer.

4 Activiteiten 2023

4.1 Opvolgonderzoek Gebruik geheimhoudingsbepalingen

Dit onderzoek is eind 2022 gestart. Hiervan zijn in het jaarverslag 2022 de aanleiding, de onderzoeksopzet en het verloop in 2022 opgetekend. In dit jaarverslag worden de afronding van het onderzoek, de aanbevelingen en de besluitvorming in de raad besproken. Vanuit de Rekenkamer Westland begeleiden Andre Timmerman (lid-rapporteur van dit onderzoek) en Paul Zevenbergen het onderzoek

Een korte schets van hetgeen in 2023 op dit onderzoek is gedaan.

Het onderzoek heeft langer geduurd dan vooraf gepland. Het heeft in de praktijk moeite gekost om in gesprek te komen met de betreffende bestuurder. Ook het bestuurlijke wederhoor heeft meer tijd in beslag genomen dan normaliter.

Uiteindelijk is het rapport aangeboden in de commissie Bestuur en Economie in haar vergadering van 30 november 2023. De aanbevelingen zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 13 december 2023.

De aanbevelingen waren:

- a) ga als raad als geheel het gesprek aan met het college om te komen tot sluitende afspraken met betrekking tot geheimhouding;
- b) scherp het protocol geheimhouding aan naar de verkregen inzichten;
- c) vraag het college meer te investeren in bewustwording rondom geheimhouding in de organisatie.

De aanbevelingen zijn door de raad overgenomen. De Rekenkamer concludeert bij dit onderzoek dat haar inzet, om de raad te faciliteren in zijn kaderstellende en controlerende taak, is geslaagd.

4.2 Onderzoek Kaderstellende rol gemeenteraad

Dit onderzoek is eind 2022 gestart. Hiervan zijn in het jaarverslag 2022 de aanleiding, de onderzoeksopzet en het verloop in 2022 opgetekend. In dit jaarverslag wordt het vervolg van dit onderzoek in 2023 besproken. Vanuit de Rekenkamer Westland begeleiden Nils Nijdam (lid-rapporteur van dit onderzoek) en Andre Timmerman het onderzoek.

Een korte schets van hetgeen in 2023 op dit onderzoek is gedaan.

De onderzoekers hebben in een viertal cases de kaderstellende rol van de gemeenteraad onderzocht door gesprekken te voeren met de verantwoordelijke ambtenaren en door dossierstudie. Op basis hiervan is een aantal inzichten verkregen, welke als stellingen zijn besproken met raadsleden (31 oktober 2023) en de burgemeester en gemeentesecretaris (28 november 2023).

Tegelijkertijd heeft de driehoek van burgemeester, griffier en gemeentesecretaris in 2023 onder begeleiding van Berenschot een traject ingang gezet, waarvan ook de kaderstellende rol van de gemeenteraad onderdeel uitmaakt. Daarom is besloten de afronding van het Rekenkameronderzoek en de lessen daaruit een plek te geven in het traject van Berenschot, mede op basis van de bevindingen. Dit zal naar verwachting voor het zomerreces van 2024 plaatsvinden.

4.3 Opvolgonderzoek inzichtelijkheid begrotings- en verantwoordingsstukken

De rekenkamer heeft periodiek overleg met betrokkenen binnen de organisatie over de voortgang van de verbetering van de planning & control cyclus. Het onderzoeksonderwerp blijft in beeld en als op termijn wel voldoende aanknopingspunten bestaan, zal het onderzoek alsnog worden opgestart. Dit onderzoek is uiteindelijk nog niet gestart. Reden hiervoor is dat na overleg met de ambtelijke organisatie is gebleken dat op dat moment geen aanknopingspunten bestonden om het onderzoek uit te voeren. De planning & control cyclus is in ontwikkeling en daarmee ook de opzet van de bijbehorende documenten. Zo is een ondersteunende applicatie geïmplementeerd (LIAS), waarmee de informatievoorziening aan de raad gemakkelijker moet verlopen.

4.4 Onderzoek Sociaal Beleidskader

Het huidige beleidskader voor het sociaal domein is in 2016 opgesteld naar aanleiding van de drie decentralisaties in het sociaal domein, de overgang van beleidstaken en middelen op het gebied van werk, zorg en jeugd. Inmiddels is het beleidskader 8 jaar oud en volgens het college toe aan herijking. De Rekenkamer is een meerjarig onderzoek gestart, dat gedurende 3 jaar dit volledige beleidskader evalueert. Hierbij is het beleidskader in thematisch 3 delen geknipt. Het eerste onderzoek beslaat het onderwerp zelfredzaamheid.

Zelfredzaamheid

ikke doen!

Gedurende deze eerste fase wordt bekeken of de volgende fase(n) volgtijdig plaatsvinden zoals gepland of dat er aanleiding is om bijvoorbeeld de 2e fase eerder en deels parallel aan de uitvoering van fase 1 op te starten. Hieraan (b)lijkt wel behoefte te bestaan.

De uitvoering van het eerste onderzoek is gegund aan het bureau Regioplan. Zij hebben brede expertise op het gebied van sociaal beleid. Vanuit de Rekenkamer Westland begeleiden Andre Timmerman (lid-rapporteur van dit onderzoek) en Nils Nijdam het onderzoek.

De Rekenkamer Westland beoogt met dit onderzoek aan de raad:

- inzicht te verschaffen over de uitvoering van en ontwikkelingen binnen het brede gemeentelijke takenpakket dat onder het sociaal beleidskader valt;
- overzicht te bieden van de informatievoorziening over de uitvoering en daarmee gepaard gaande financiële middelen met het oog op sturing (keuzemogelijkheden) door de raad;
- aanbevelingen te doen ten behoeve van aanpassing/herziening van het sociaal beleidskader (portefeuillehouder binnen het college beoogt een nieuw kader) .

De relevante deelvragen hierbij zijn:

1. Wat zijn de doelen in het SBK, in hoeverre zijn deze doelen in de afgelopen jaren bijgesteld en zijn ze nog actueel ?
2. Is er sprake van een integrale benadering van het sociaal beleidskader en zijn de uitvoeringsplannen (nog) een samenhangend geheel?
3. Welke informatievoorziening vindt er plaats van het college aan de raad over de uitvoering van het SBK (prestaties, effecten) en de daarvoor ingezette middelen?
4. In hoeverre is de raad in staat om hiermee te sturen (keuzes te maken, prioriteiten te stellen)?
5. Heeft het college zo nu en dan wellicht bijstellingen of aanbevelingen voorgesteld?
6. Welke aanbevelingen kan de rekenkamer aan de raad meegeven met het oog op de herziening van het SBK?

Een korte schets van hetgeen in 2023 op dit onderzoek is gedaan.

Nadat het eerste onderzoek is gegund, is een startgesprek voorbereid met een aantal betrokken ambtenaren en de betreffende portefeuillehouder, dat heeft plaatsgevonden in januari 2024.

In het jaarverslag 2024 zullen de conclusies en aanbevelingen uit dit eerste deelonderzoek worden opgenomen.

4.5 Rooster van aftreden

Als gevolg van de Wet versterking decentrale rekenkamers is de Rekenkamercommissie aangepast naar een Rekenkamer. Dit betekent dat de interne leden niet zijn aangesteld in de Rekenkamer. Wel worden zij benoemd in de klankbordgroep welke conform de verordening met de Rekenkamer spart.

De (externe) leden zijn in de raadsvergadering van 13 september 2023 voor een periode van 6 jaar benoemd. Gedurende het jaar is gebleken dat Paul van Zevenbergen in verband met andere werkzaamheden onvoldoende toekwam aan het Rekenkamerwerk en is in wederzijds overleg besloten een nieuw lid te werven. Najaar 2023 heeft het proces van werving en selectie plaatsgevonden, het nieuwe lid Fleur Schoenmaker wordt in april als nieuw lid van de Rekenkamer benoemd.

In onderstaande tabel ziet u de uiterste data van aftreden. Echter de drie externe leden van de Rekenkamer zullen in goed onderling overleg bepalen wanneer zij stoppen met hun rol. Omwille van de continuïteit van de Rekenkamer kiezen zij voor een getrapt rooster van aftreden.

Leden	Nils Nijdam (voorzitter)	André Timmerman (lid)	Fleur Schoenmaker (lid)
Benoeming	13-9-2023	13-9-2023	24-4-2024
Herbenoeming	13-9-2029	13-9-2029	24-4-2030
Uiterste datum van aftreden	13-9-2035	13-9-2035	24-4-2036

5 Financieel overzicht

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over 2023 (bedragen ex BTW).

Omschrijving	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Saldo 2023
Uitbesteding van onderzoeken	€ 53.200,--	€ 38.385,--	€ 14.815,--
Planning en begeleiding van de onderzoeken	€ 16.800,--	€ 7.347,--	€ 9.453,--
Contributie NVRR		€ 1.015,--	€ 1.015,-- -/-
Vergaderkosten		€ 673,--	€ 673,-- -/-
Totaal (overschot)	€ 70.000,--	€ 47.420,--	€ 22.580,--

Het overschot van € 22.580 is teruggevloeid naar de algemene reserve van de gemeente.

Dit is een uitgave van de Rekenkamer Westland.

Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamer Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamer Westland, Inger van IJzeren.

Griffie gemeente Westland,

Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.

T: 0174 – 673 286

E: ijvizeren@gemeentewestland.nl

I : www.gemeentewestland.nl